

Lumina lină a cărții - 120 de ani de lectură publică
1882-2002

Cornelia Viziteu
Olga-Lia Romanovschi
Biblioteca Județeană "Mihai Eminescu" Botoșani

Progresul cultural al Botoșaniului din a doua jumătate a secolului al XIX-lea, impunea înființarea, alături de celelalte lăcașuri de cultură (liceu, teatru, societăți culturale) și a unei biblioteci publice. Acest lucru s-a înfăptuit din inițiativa lui Th. Boian, unul dintre primarii cei mai inimoși și luminați pe care i-a avut orașul Botoșani în secolul al XIX-lea, prin Hotărârea Consiliului Municipal ce poartă data de 18 martie 1882. În mod oficial, ea a fost inaugurată la 14 noiembrie 1882, în localul Școlii nr. 1 de băieți „Marchian”. Primul său bibliotecar a fost V. Nădejde, învățător, viitor membru fondator al Ateneului botoșănean.

Pe actele de corespondență ale bibliotecii este imprimată o șampilă, special confecționată, cu înscrisul "*România Biblioteca din Botoșani 1882*". În 1885, biblioteca publică se contopește cu cea a Liceului Laurian. Chiar dacă, în documentele de arhivă, există puține date concrete despre evoluția lecturii publice în perioada 1886-1904, biblioteca publică este mereu prezentă în viața spirituală a comunității. În 1917 când biblioteca liceului a ars, va arde și biblioteca publică cu toată zestrea ei. După război începe refacerea fondului de carte și în 1920 ea are: 970 volume consultate și 1720 cititori. În 1931 crește numărul de volume ale bibliotecii (mai ales prin donații), în felul acesta, ea putând să desfășoare o activitate mai bună: 2368 cititori, 1.973 volume consultate.

Din anul 1934 găsim în documente denumirea de bibliotecă comunală, funcționând în localul Primăverii din strada Armeană nr.11. Multe personalități își donează acum parte din bibliotecile personale, acestei biblioteci (savantul Gr. Antipa înzestrând-o cu 2000 volume).

În 1943 Biblioteca comunală își schimbă sediul în casele Tâlmăciu, strada Calea Națională nr. 275. Ea a fost printre primele instituții culturale din oraș refăcute imediat după eliberare. Ziarul *Clopotul* din 1.02.1945, consemnează: „Nu este o întâmplare că în acest oraș există cea mai mare bibliotecă din nordul Moldovei, conținând un număr însemnat de cărți

rare și deosebit de valoroase. După bombardamentul hitlerist, tinerii botoșăneni au adunat din case părăsite, de sub ruine, de pe ulițe, de pretutindeni, cărți răvășite”, din care, unele se regăsesc în patrimoniul bibliotecii de azi.

În mai 1948, conform unui proces verbal de predare-primire a mobilierului și a unui număr de 15.478 volume, putem vorbi de existența unui fond inventariat, o parte din acesta păstrându-se în colecțiile actuale.

În 1951, biblioteca publică din Botoșani, ce purta denumirea de „Biblioteca comunală” devine bibliotecă regională, iar în 1952, conform noii împărțiri administrativ-teritoriale, se transformă în bibliotecă raională.

În anul 1968, categoria este de bibliotecă municipală, iar din 1974 și în prezent, bibliotecă județeană.

Prin decret prezidențial în noiembrie 1982, la împlinirea a 100 de ani de existență bibliotecii i se acordă titlul de Biblioteca Județeană „Mihai Eminescu”.

Cu o creștere medie anuală de 18.000 volume, patrimoniul actual este constituit din aproximativ 500.000 unități bibliotecare (cărți, periodice, discuri, diafilme, diapozitive, hărți, standarde, material audio-video etc.), iar numărul utilizatorilor activi a depășit cifra de 150.000.

Aceasta dovedește că Botoșaniul își păstrează tradiția de oraș cultural. Dorința de studiu și lectură în continuă dinamică, face din instituția noastră un reper important în viața lui spirituală. Prin așezarea sa geografică orașul nostru se află destul de departe de marile centre culturale ale țării. De aceea ne străduim permanent ca prin fondul de publicații și informațiile obținute prin mijloace moderne să satisfacem cerințele cele mai diverse ale utilizatorilor noștri.

Structura organizatorică actuală a bibliotecii se prezintă astfel:

Serviciul relații cu publicul: sala de lectură, împrumut pentru adulți, împrumut pentru copii, 4 filiale de cartier, două filiale în străinătate (Fălești, Edineț), 8 filiale specializate (Biblioteca de limbi străine, Biblioteca de artă și audiovizual, Secția de periodice, Biblioteca Etniilor, Biblioteca de Informatică, Centrul de Informare Comunitară, Ludoteca, Colecții speciale: Fondul tradițional și “Fondul documentar Mihai Eminescu” – donația Ion C. Rogojanu).

Serviciul completarea și organizarea colecțiilor; Serviciul metodic care asigură îndrumarea de specialitate pentru cele 72 de biblioteci publice din județ; Serviciul de informare bibliografică; Serviciul de informatizare – completarea, clasificarea și accesarea informațiilor oferite utilizatorilor se realizează folosind programul de bibliotecă Alice.

Publicații ale bibliotecii județene: Revista **Studii eminescologice /Études sur Eminescu/Eminescu Studies/Eminescu Studien** - 4 numere (apariție anuală), *Catalogul Fondului documentar Mihai Eminescu* - vol. 1., Revista Amphytrion, Bibliografia județului Botoșani vol. 1., Buletine metodice, afișe, pliante, Bibliografii de recomandare

Urmărind o continuă punere în valoare și promovare a patrimoniului bibliotecii desfășurăm numeroase activități ce atrag publicul spre lectură, studiu dar și petrecerea plăcută a timpului liber. Specificăm, printre cele mai importante: „Zilele Eminescu”, „Ziua Europei”, „Festivalul etniilor”, Simpozionul Național „Eminescu – carte - cultură - civilizație”, Decernarea Premiilor anuale ale bibliotecii, lansări de carte, expoziții tematice, aniversări culturale ș.a.

Dincolo de vicisitudinile la care au fost supuse, cărțile pe care le deținem s-au apărut singure, așa cum se apără în general cărțile. Cu toată fragilitatea lor, valorile de înaltă gândire și delicatețe sufletească pe care le concentrează, impun respect celor în posesia cărora intră, determinându-i să le păstreze cu grijă.

Biblioteca noastră nu și-ar fi putut îndeplini menirea fără munca și dăruirea bibliotecarilor, ce-și împlinesc astfel destinul în acest templu al înțelepciunii.

În anul 2002, la împlinirea a 120 de ani de funcționare neîntreruptă, atât cei care i-au trecut pragul din dorința de a-și îmbogăți spiritul cât și noi, cei care am trudit aici de-a lungul timpului, anonimi, dar cu nețărmurită dăruire, vom sărbători împreună ceea ce ne-a unit „lumina lină” a cărții.

**Anniversary: „Mihai Eminescu” Library – Botoșani
120 Years of Public Reading.**

Abstract

In the second half of the 19th century, Th. Boian, one of the most generous mayors of Botoșani, laid the foundations of a new cultural center – a public library. Its birth certificate dates from 18 of March 1882. Officially, it was opened only in November.

Its history was a very difficult one; it often changed buildings, the collections being moved all the time from one place to another.

In 1943 it was considered to be one of the most important and largest libraries from the north side of Moldova. In 1974 it became „County Library” and 8 years later, in 1982, received the name „Mihai Eminescu.”

A very important source of enrichment of its collections is represented by donations. Today, it has more than 500.000 biblioteconomical units. More than that, „Mihai Eminescu” proves to be a modern library, properly organized and determined to rise the cultural life of Botoșani at the highest standards.